

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Přehled ekonomických událostí v EU

za období od 16. 4. do 30. 4. 2015

Ing. Daša Smetanková, Ph.D.

Ing. Renáta Čermáková

duben 2015

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Prodloužení záchranného programu Řecka

Ani na dubnové schůzce ministrů financí zemí eurozóny (*Euroskupina*) nedošlo ke schválení návrhu strukturálních reforem, který mají dle dohody o prodloužení záchranného programu řečtí představitelé předložit, aby mohlo dojít k uvolnění poslední finanční čisti záchranného balíku ve výši 7,2 mld. eur.¹ Případná dohoda se tak opět odkládá na nejbližší zasedání Euroskupiny 11. května.

Po tomto neúspěchu však řecký premiér Alexis Tsipras změnil složení vyjednávacího týmu. V jeho čele tak již nadále není ministr financí Yannis Varoufakis, nýbrž náměstek ministra zahraničí Euklidis Tsakalotos. Od této výměny si obě strany slibují posun ve vyjednáváních, které se táhnou již 2 měsíce.² Řecký premiér Alexis Tsipras věří, že výsledná dohoda bude uzavřena počátkem května.³

Evropský fond pro strategické investice (European Fund for Strategic Investments, EFSI)

Koncem dubna začala mezi zástupci Evropského parlamentu a Rady jednání o EFSI. Fond je součástí Investičního plánu Junckerovy Evropské komise na podporu evropské ekonomiky. Jedná se o investiční fond, který by měl v období let 2015 až 2017 mobilizovat investice ve výši 315 mld. eur, a to jak z veřejných tak soukromých zdrojů.⁴ Již v březnu se na návrhu Komise dohodli ministři financí EU (*ECOFIN*).⁵ Poslanci EP nesouhlasí např. s tím, že na poskytnutí záruk budou využity finanční prostředky z rozpočtů dvou programů Horizont 2020 a Nástroje pro propojení Evropy (*Connecting Europe Facility, CEF*) a navrhují využít zdroje z rozpočtových přebytků, tedy nevyužitých prostředků z evropského rozpočtu.⁶ Vyjednávání zástupců EP a Rady budou pokračovat příští dva týdny, tak aby mohlo co nejdříve dojít k dohodě i na dalších bodech.

Další zemí, která se rozhodla přispět do EFSI, je Polsko. Koncem dubna oznámilo svůj záměr přispět částkou 8 mld. eur. V porovnání k HDP se tak jedná o největší podíl ze všech dosud oznámených příspěvků členských zemí EU.⁷

Transatlantické obchodní a investiční partnerství (Transatlantic Trade and Investment Partnership, TTIP)

V období 20. až 24. dubna proběhlo v New Yorku již **9. kolo vyjednávání o TTIP**. Věnovalo se všem třem oblastem: přístup na trhy, regulace a pravidla. Jednání probíhala především ve dvou posledních. Zástupci jednotlivých regulátorů se věnovali konkrétním otázkám v 9 sektorech: automobily, léky, zdravotnická zařízení, kosmetika, strojírenství, textil, chemikálie, pesticidy a informační a komunikační technologie. Co se týče horizontální spolupráce v

¹ Více k prodloužení záchranného programu Řecka viz Aktuální vývoj v eurozóně v období od 16. 1. do 31. 1. 2015. [ZDE](#)

² EUbusiness, Greece shakes up EU-IMF talks team, 27. 4. 2015. [ZDE](#)

E15, Řecko po debaklu v Rize vyměnilo vyjednávače. Varufakise nahradí náměstek, 27. 4. 2015. [ZDE](#)

³ EUbusiness, Greek PM sees EU-IMF loan deal by early May, 28. 4. 2015. [ZDE](#)

⁴ Více k návrhu nařízení na vytvoření EFSI viz Přehled ekonomických událostí v EU za období od 1. do 15. 3. 2015. [ZDE](#)

⁵ Více k zasedání ECOFINu viz Přehled ekonomických událostí v EU za období od 1. do 15. 3. 2015. [ZDE](#)

⁶ Europolitics 5075, MEPs willing to compromise on EFSI funding, 22. 4. 2015.

⁷ Europolitics 5075, Poland adds eight bn euro, 22. 4. 2015.

oblasti regulací, vyjednávací týmy se již věnovaly konkrétním návrhům a hledáním jejich společných prvků.

Jednou z významných součástí TTIP má být také vývoj společných pravidel, tak aby tyto přispěly také ke globálním pravidlům a standardům (např. v oblasti energií, surovin nebo udržitelného vývoje). Vyjednávání pokročila především v oblasti energií a surovin. O té však zatím nebylo rozhodnuto, jestli bude součástí TTIP. Identifikace společných témat a případná dohoda tak může pomoci při rozhodování o začlenění této oblasti do smlouvy.⁸

Jednalo se také v oblasti cel a tarifů, udržitelného rozvoje a přístupu na trh. Naopak, jednání se netýkala sektoru služeb, a to z důvodu dřívější dohody⁹, že jednání budou pokračovat až po předložení revidovaných nabídek z obou stran.

Diskuse se v rámci 9. kola věnovaly také malým a středním podnikům (*Small and Medium Sized Enterprises, SME*) a výhodám, které jim může podpis TTIP přinést. Podle průzkumu¹⁰, který Komise představila, těží SME ze vzájemného transatlantického obchodu již v současnosti. V roce 2012 představoval export malých a středních firem 28 % celkového vývozu z EU do Spojených států. Podle Komise je tak TTIP příležitostí právě pro tento segment firem. Podle průzkumu vidí SME největší překážky vzájemnému obchodu v plnění technických regulací a pravidel, přístupu k informacím týkajících se těchto regulací, vyloučení z veřejných zakázek, plnění celních pravidel, odlišnosti v regulacích mezi jednotlivými státy USA.¹¹

Evropská komise zveřejnila další z **dokumentů k vyjednávání TTIP**. Jedná se o dokumenty prezentující vyjednávací pozici EU v oblasti zdravotnických přístrojů a duševního vlastnictví. V oblasti zdravotnických přístrojů by tak TTIP mohla obsahovat vzájemné uznávání auditů jakosti, sbližování systémů pro identifikaci či sledování lékařských přístrojů a sjednocení regulace reklamy.¹² Co se týče sektoru práva duševního vlastnictví, zástupci EU navrhuji začlenit do TTIP seznam mezinárodních smluv obou stran týkajících se duševního vlastnictví, základní principy zdůrazňující důležitost práva duševního vlastnictví jako nástroje pro inovace, růst a zaměstnanost, závazky týkající se omezeného počtu významných otázek týkajících se duševního vlastnictví a spolupráci v oblastech společného zájmu.¹³

Koncem dubna předložila EK návrh na změnu rozhodovacího procesu týkajícího se **geneticky modifikovaných organismů** (*Genetically Modified organism, GMO*). Navržená regulace by tak umožnila jednotlivým členským zemím omezit nebo zakázat použití GMO pro účely potravin nebo krmiv na jejich území. Zároveň však Komise nechce zasáhnout do systému povolování GMO. Tedy pokud podle stávajícího systému dojde ke schválení daného GMO, budou moci členské státy, za přesně daných podmínek, jeho použití na svém území omezit nebo zakázat.¹⁴ Tento návrh může zkomplikovat vyjednávání o TTIP, jelikož se týká také případného importu. Spojené státy již vyjádřili své zklamání z návrhu Komise, který podle

⁸ European Commission, TTIP Round 8 – final day press conference, 24. 4. 2015. [ZDE](#)

⁹ Více k dohodě mezi komisařkou pro obchod Cecilii Malmströmovou a ambasadorem za americkou stranu Michaelem Fromanem viz Přehled ekonomických událostí v EU za období od 16. 3. do 31. 3. 2015. [ZDE](#)

¹⁰ European Commission, Report: Small and Medium Sized Enterprises and the TTIP, 2015. [ZDE](#)

¹¹ European Commission, New report shows major potential of TTIP for smaller companies, 20. 4. 2015. [ZDE](#)

¹² European Commission, EU position paper on medical devices, 15. 4. 2015. [ZDE](#)

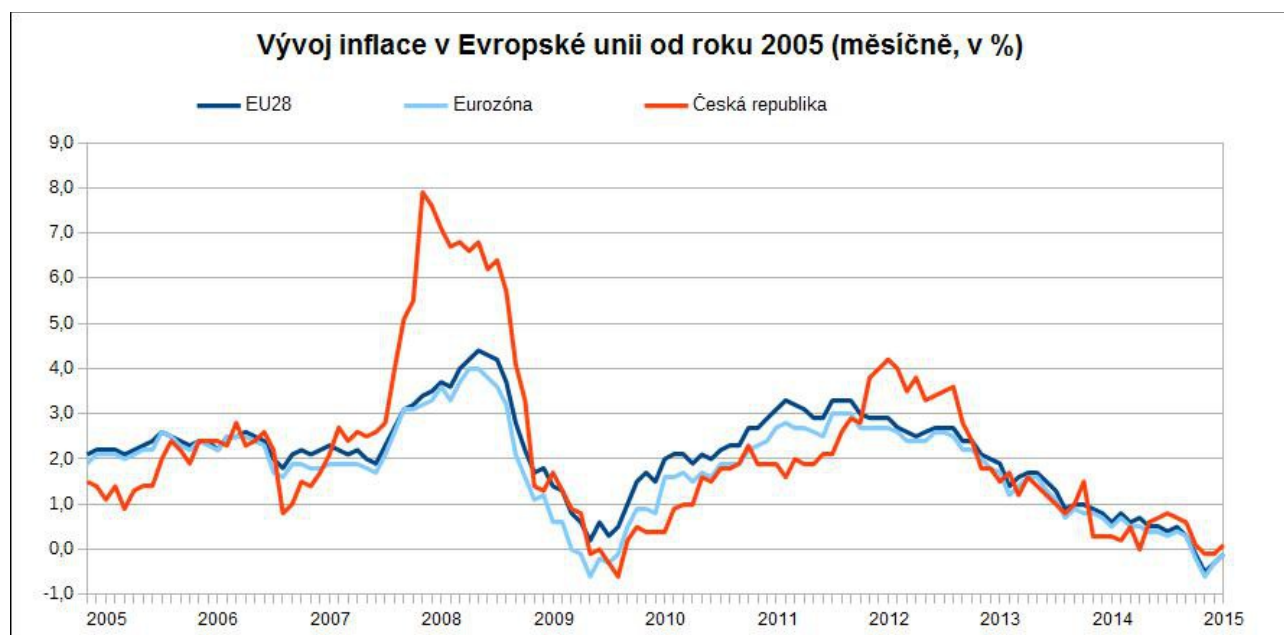
¹³ European Commission, Intellectual property, 20. 3. 2015. [ZDE](#)

¹⁴ European Commission, More freedom for Member States to decide on the GMOs use for food & feed, 22. 4. 2015. [ZDE](#)

zástupců USA jde proti smyslu jednotného evropského trhu a může zkomplikovat případný americký import takto upravených potravin nebo krmiv.¹⁵

Ekonomický vývoj podle aktuálních statistik

Ve druhé polovině dubna zveřejnil Eurostat **roční míru inflace**, která v **EU28** i v **eurozóně** v **březnu** vzrostla o 0,2 procentní body a dosáhla hodnoty **-0,1 %**.

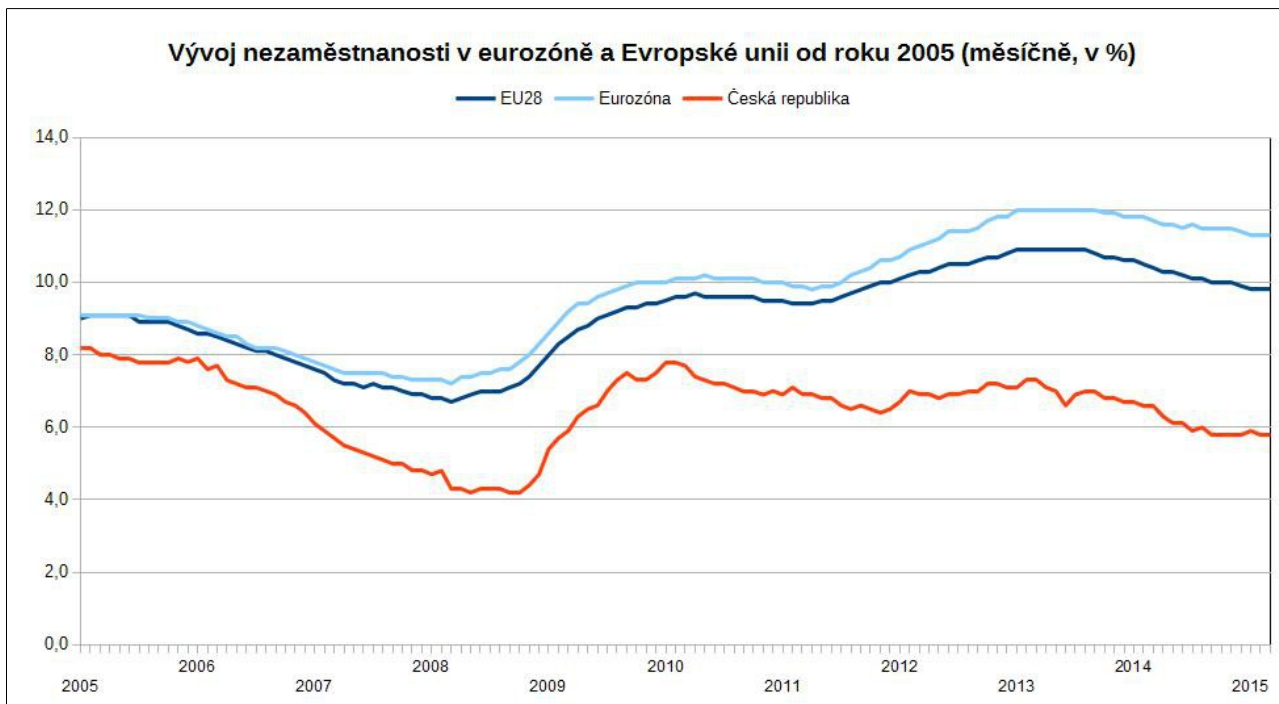
Zdroj: Eurostat

Deflací v březnu zaznamenalo 12 států, především Řecko (-1,9 %), Kypr (-1,4 %), Polsko (-1,2 %), Bulharsko a Litva (-1,1 %). Nejvyšší míra inflace byla naopak v Rakousku (0,9 %), Rumunsku (0,8 %) a Švédsku (0,7 %). V **České republice** v březnu inflace oproti únoru vzrostla na hodnotu **0,1 %**. V porovnání s okolními státy je to hodnota průměrná, v Německu byla inflace 0,1 % a v Rakousku 0,9 %, naopak deflace byla v březnu 2015 zaznamenána v Polsku (-1,2 %) a na Slovensku (-0,4 %).¹⁶

¹⁵ EUbusiness, US 'disappointed' by EU opt-out plan for GMO imports, 22. 4. 2015. [ZDE](#)

¹⁶ Eurostat, Annual inflation up to -0,1 % in the euro area, 17.4.2015. [ZDE](#)

Podle údajů Eurostatu byla v **březnu 2015 nezaměstnanost** v EU28 a eurozóně ve stejné výši jako v únoru, a to **9,8 % v EU28 a 11,3 % v eurozóně**.

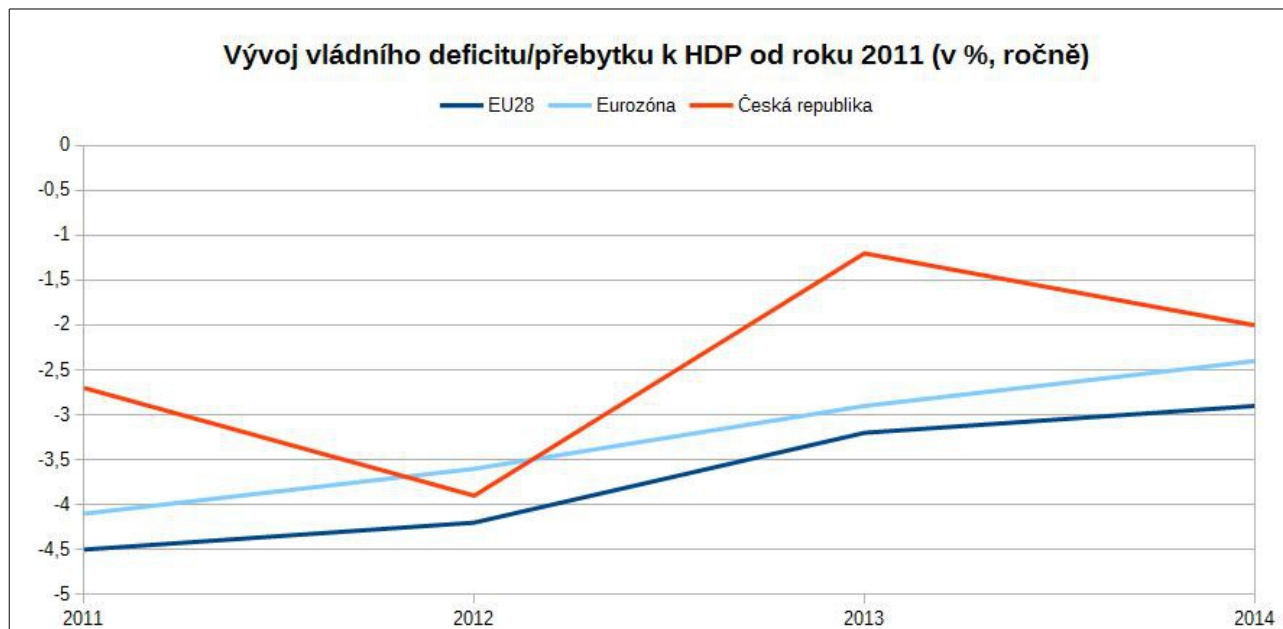
Zdroj: Eurostat

Nejnižší míra nezaměstnanosti byla v březnu zaznamenána v Německu (4,7 %), nejvyšší naopak v Řecku (25,7 % v lednu) a Španělsku (23,0 %). V **České republice** zůstala míra nezaměstnanosti v březnu 2015 na stejné úrovni jako v únoru, a to na **5,8 %**¹⁷, což je v porovnání s okolními státy nižší hodnota, v Německu byla v daném období míra nezaměstnanosti 4,7 %, v Rakousku 5,6 %, v Polsku 7,7 % a na Slovensku 12,2 %.¹⁸

¹⁷ Eurostat používá pro výpočet míry nezaměstnanosti odlišnou metodiku, než jaká je používána Českým statistickým úřadem.

¹⁸ Eurostat, Euro area unemployment rate at 11,3 %, 30.4.2015. [ZDE](#)

Koncem dubna zveřejnil Eurostat také data o **podílu vládního deficitu k HDP**. Ten ve **4. čtvrtletí 2014** v **EU28** oproti předchozímu období poklesl z -2,8 % na **-2,6 %**. V **eurozóně** naopak vzrostl na z -2,2 % na **-2,4 %**.¹⁹

Zdroj: Eurostat

Meziročně vládní deficit k HDP v **EU28** poklesl ze -3,2 % za rok 2013 na **-2,9 % za rok 2014**. V **eurozóně** vládní deficit také poklesl, a to z -2,9 % za rok 2013 na **-2,4 % za rok 2014**.

V roce 2014 **přesáhl vládní deficit ve 12 zemích EU hodnotu 3 % HDP**. Nejvyšší deficit v poměru k HDP byl na Kypru (-8,8 %), ve Španělsku (-5,8 %), v Chorvatsku a ve Velké Británii (oba -5,7 %), nejnižší v Litvě (-0,7 %), Lotyšsku (-1,4 %) a v Rumunsku (-1,5 %). Přebytek k HDP vykázalo v roce 2014 Dánsko (+1,2 %), Německo (+0,7 %), Estonsko a Lucembursko (oba +0,6 %). **Česká republika** patří s vládním deficitem k HDP ve výši **-2,0 %** k zemím s nižším deficitem. S výjimkou Německa, měly sousední státy v roce 2014 vyšší vládní deficit k HDP než Česká republika (Rakousko -2,4 %, Polsko -3,2 %, Slovensko -2,9 %).²⁰

¹⁹ Eurostat, Seasonally adjusted government deficit up to 2,4 % of GDP in the euro area, 23.4.2015. [ZDE](#)

²⁰ Eurostat, Euro area and EU28 government deficit at 2,4 % and 2,9 % of GDP respectively, 21.4.2015. [ZDE](#)